

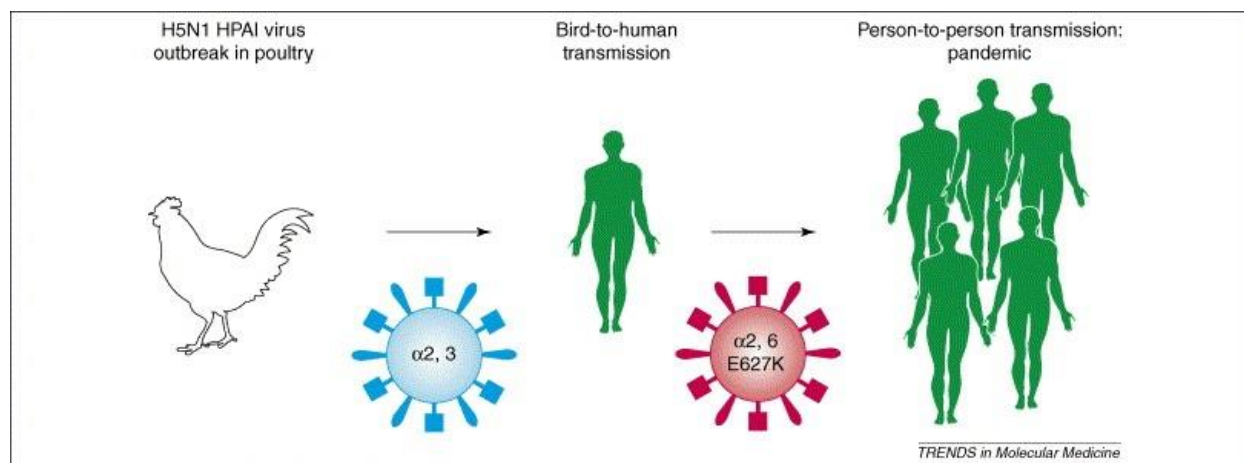
آنفلوآنزای پرندگان:

آنفلوآنزا طی قرون گذشته باعث مرگ و میر و ضرر و زیان گسترده اجتماعی اقتصادی گردیده است. از سال ۲۰۰۳ شواهدی مبنی بر خطر شیوع آنفلوآنزا بدنبال مشاهده مواردی از آنفلوآنزای پرندگان در آسیا مطرح شده است.

آنفلوآنزای پرندگان با بیماریزایی بالا باعث مرگ تعداد زیادی انسان و پیدایش خطر پاندمی بیماری گردیده است. همچنین با توجه به اینکه این بیماری باعث عفونت دستگاه تنفسی تحتانی و پنومونی نیز میگردد، در صورت وقوع پاندمی H5N1 بار ناشی از آن زیاد خواهد بود.

ویروس آنفلوآنزای حاد پرندگان می تواند از یک منطقه به منطقه دیگر منتقل و باعث ایجاد بیماری در یک منطقه می شود اما موضوعی که می تواند خطرناک بودن این بیماری را دوچندان کند، موضوع آلوده شدن انسان ها است که در صورت تماس با پرندگان بیمار یا لاشه پرندگان و یا خوردن گوشت و یا تخم مرغ نیم پز، انسان نیز می تواند بیمار شود که این خطر در افراد مسن و خردسال بیشتر است. ویروس آنفلوآنزا در دمای ۲۲ درجه سانتی گراد به مدت ۴ روز و در صفر درجه به مدت ۳۰ روز در محیط مرطوب زنده می ماند. همچنین در شرایط سرد و مرطوب نیز به عنوان مثال در فصل زمستان بعد از گذشت ۱۰۵ روز باقی می ماند.

برخی از علائم وجود دارد که می توان به وجود پرندگان مشکوک بود که از جمله این علائم می توان به مرگ ناگهانی، افت شدید تخم گذاری، علائم بیماری های حاد تنفسی مانند ترشحات، چشم و بینی، بی حالی، خس خس کردن، تنفس با دهان باز، کبودی تاج ریش و ساق پا، وجود خونریزی های زیر پوست بدن و زیر پوست پاها اشاره کرد. مهم ترین موضوعی که در موضوع آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان باید به آن توجه کرد، نحوه حفاظت از حیوانات و به ویژه انسان در مقابل این بیماری است که می تواند تا حد زیادی از خطرات این بیماری را کاهش دهد.

علائم در انسان

- هر بیمار تب‌دار (بیش از ۳۸ درجه سانتیگراد) به همراه حداقل یکی از علائم سرفه ، گلودرد ، تنگی نفس ، کوئزنکتیویت به شرطی که یکی از شرایط تماس زیر را داشته باشد مشکوک به آنفلوآنزای مرغی می‌باشد .
- سابقه تماس در ۷ روز قبل از شروع علائم با یکی از موارد زیر
- پرندگان به خصوص مرغ که به دلیل یک بیماری مرده باشد .
- یک مورد تایید شده آنفلوآنزای A/H7 و A/H5 که در مرحله واگیرداری بیماری بوده است .
- سطوح و یا محیط آلوده به آنفلوآنزای پرندگان .
- سابقه کار در آزمایشگاهی که نمونه‌های انسانی یا حیوانی مشکوک به آلودگی آنفلوآنزای پرندگان داشته‌اند
- در طی ۷ روز قبل از شروع علائم .
- وجود یک تست آزمایشگاهی مثبت آنفلوآنزای A که نتواند نوع ویروس را مشخص کند .
- همچنین بیماری که به دلیل بیماری حاد تنفسی با علت نامشخص فوت کرده است و در صورتیکه یکی از شرایط زیر را دارا باشد مشکوک به ابتلا به آنفلوآنزای مرغی می‌باشد .
- اقامت در مناطقی که موارد مشکوک یا تایید شده آلودگی با آنفلوآنزای پرندگان گزارش شده است .
- وجود سابقه تماس در طی ۷ روز قبل از شروع علائم با یک مورد تایید شده انسانی آنفلوآنزای A/H5 که در مرحله واگیرداری بیماری بوده است .

موارد در معرض خطر:

- تماس های شغلی: کارگران شاغل در مزارع و یا محل های پرورشی پرندگان اهلی - فروشندگان پرندگان زنده
- آشپزهایی که ماکیان زنده یا اخیرا کشته شده سر و کار دارند.
- فروشندگان پرندگان دست آموز
- دامپزشکان شاغل در صنعت طیور
- کارکنان مراکز بهداشتی، درمانی
- ساکنان مناطقی که مرگ ماکیان خانگی و وحشی در آنجا بیش از حد انتظار بوده است.
- کسانی که ۱۰ روز قبل از شروع علائم بیماری به منطقه آلوده مسافرت کردند.

راههای انتقال آنفلوآنزای پرندگان:

انتقال از پرنده به پرنده:

ماکیان آبی به ویژه اردک های وحشی مخزن طبیعی ویروس بوده و بدون ابتلا به بیماری شدید قادرند ویروس را در محیط اطراف خود منتشر کنند ویروس از طریق ترشحات بدن به ویژه بزاق، ترشحات بینی و مدفوع به مقدار فراوان وجود دارد از طریق آب آشامیدنی مشترک باعث آلودگی پرندگان مثل مرغ و خروس می شود. شایع ترین راه انتقال: مدفوعی - دهانی می باشد.

انتقال از پرنده به انسان:

• تماس نزدیک و طولانی مدت با پرندگان آلوده امکان انتقال برای انسان وجود دارد. این تماس شامل نگهداری، بازی با پرندگان، سربردن آنها، کندن پر، از بین بردن بقایای اجساد پرندگان و می باشد راه اصلی انتقال در سطوح باز مثل چشم، بینی و دهان تثبیت شده و وارد دستگاه تنفسی انسان شود بیماری از طریق خوردن گوشت پخته پرندگان انتقال نمی یابد زیرا ویروس مولد آن در دمای ۵۰ درجه از بین می رود.

انتقال از انسان به انسان:

• در صورت تماس نزدیک و طولانی مدت، امکان انتقال بیماری از انسان به انسان وجود دارد.

انتقال از محیط به انسان:

• با توجه به بقای طولانی مدت ویروس در محیط مرطوب و خنک تا چند هفته می تواند زنده بماند امکان انتقال ویروس از محیط به انسان در جریان نوشیدن آب آلوده یا خود تلقیحی وجود دارد.

تظاهرات بالینی:

عفونت آنفلوآنزای پرندگان سبب بروز ضعف، بی حالی، سیخ شدن پرها، عطش فراوان، اسهال و..... می شود

• علائم آنفلوآنزای پرندگان در انسان مشابه با آنفلوآنزای انسانی است و شامل تب، سرفه، گلودرد، درد عضلانی التهاب ملتحمه و در موارد شدید، مشکلات تنفسی و پنومونی می باشد اغلب بیماران دچار تب (بیش از ۳۸ درجه) کسالت و بی حالی، گرفتاری دستگاه تنفس تحتانی، زجر تنفسی، تاکی پنه، رال های ریوی می شوند. معمولاً اکثر بیماران دچار پنومونی می گردند .

سایر عوارض بیماری :

• اختلال در عملکرد کلیوی و قلبی و ... پان سیتونپی هستند.

درمان:

• بیماران مبتلا را باید در بیمارستان بستری کرد که اکثر بیماران پس از ۴۸ ساعت به دلیل نار سایی چند ارگان و افت فشار خون در نهایت به بستری شدن در ICU و تهویه مکانیکی پیدا می کنند. داروهای مورد استفاده شامل ترکیبات ضد ویروسی نظیر اوسلتامیویر که خوراکی بوده و کاملاً بر علیه ویروس آنفلوآنزای پرندگان مؤثر است. اثر بخشی داروهای مذکور بستگی به تجویز سریع دارد. ولی ۴۸ ساعت اول شروع علائم بالینی دارد. تأخیر در شروع درمان ممکن است داروی تجویز شده دیگر مؤثر نباشد. می توان از داروهای ضد ویروس نظیر امانتادین و ریمانتادین استفاده نمود.

استراتژی های پیشگیری از آنفلوآنزای پرندگان و انسان:

- بیماران باید در وضعیت ایزولاسیون تنفسی و تماسی قرار گیرند.
- پرسنل بهداشتی و درمانی باید از ماسک، گان، آستین بلند محافظ صورت و عینک استفاده کنند - . -
- ملاقات نمودن بیماران و گردش آنها در محیط بیمارستان ممنوع است.
- رعایت بهداشت فردی و اجتماعی ضرورت دارد.
- وسایل یکبار مصرف به بیماران داده شود.
- برای پرسنلی که در تماس با ترشحات و مایعات بدن بیمار هستند بدون رعایت احتیاطات لازم بایستی ۷۵my روزانه اوسلتامیویر به مدت ۷ تا ۱۰ روز دریافت کنند.
- در صورت بروز تب و نشانه های تنفسی تا ۱۰ روز پس از بازگشت از نقطه آلوده، به پزشک مراجعه شود

خطر پاندمی آنفلوآنزای پرندگان و راه های مقابله با آن:

- ایزولاسیون و قرنطینه نمودن افراد روش مؤثری برای جلوگیری از انتشار بیماری در جامعه نیست اما آگاه نمودن مردم با شروع علائم بیماری به صورت داوطلبانه در منزل بمانند. در صورت دسترسی به واکسن آنفلوآنزا تجویز آن از اهمیت فراوانی برخوردار است .
- رعایت بهداشت دست ها و رعایت بهداشت فردی و تنفسی در کاهش ابتدا به بیماری مؤثر است.
- استفاده از ماسک به هنگام خروج از منزل توصیه می شود. ضد عفونی کردن سطوح منزل با آب و صابون و مواد ضد عفونی کننده در خانه ای که دارای فرد مبتلا می باشد می تواند سودمند باشد.